

Suomenhevostamma Franchi sai istuvat länget sovituskäynnin päätteeksi. Leena Sihvo hurmaantui ystävällisestä tammasta.

Sopivat länget ovat työhevosen perusvaruste

Talven lähestyessä moni hevosenomistaja varmasti miettii rekiretkelle lähtöä. Ehkä mielessä on käynyt hevosen treenin monipuolistaminen tai ergonomian parantaminen voimavalmennuksessa, ovathan länget ylivoimaisen hyvä keksintö raskaamman kuorman vetämiseen. Mutta mistä löytää hevoselle länget, ja mistä tietää että ne sopivat?

Kouvolassa Värälässä tallia pitävien Jari Haikaraisen ja Hanna Kuukan nelivuotiaan omakasvatin, suomenhevostamma Franchin (Frans - Beretta - Viesker) treeniohjelmaan olisi toiveissa lisätä monipuolisuutta putkireen vetämisen muodossa. Tätä varten sille olisi tarpeen saada istuvat länget. Hätiin kutsuttiin työhevos-

harrastaja Leena Sihvo, joka tuo mukanaan paitsi kokemuksensa ja tietotaitonsa, myös auton täydeltä eri kokoisia ja muotoisia länkiä sekä niiden lisäosia, kuten harjustin- ja rinnustinremmejä, ohjasavaimia ja rahkeita.

Voisi ajatella, että suomenhevosen jalostustavoitteiden muuttuttua vanhat, 50-60-luvun hevosille suunnitellut länget

eivät enää istuisi. Hevosia on kuitenkin aina ollut monen mallisia, ja vanhoistakin längeistä voi löytää sopivat. Muutamia länkien teon hallitsevia Suomesta vielä löytyy, joten mittatilauslängetkin pystyy teettämään. Sovitusten lomassa Sihvo kertoo monenlaisia mielenkiintoisia knoppeja längeistä ja työvaljastuksesta.

Perinteisesti länkien pituus ilmoitetaan tuumina. Määrittävä tekijä ei ole hevosen säkäkorkeus, vaan kaulan paksuus, kaulan kiinnityskohta ryntäillä sekä muoto. Längen pituus mitataan sisäreunasta ilman länkipatjaa

Työhevosten aikakaudella saattoi myös ostaa kaupasta sopivan pituisen länkiahion, joka vuoltiin sisäyrjältä oman hevosen kaulaan istuvaksi itse.

Kun rinnustin on kiinni, längen ja kaulan väliin pitäisi juuri ja juuri mahtua liu'uttamaan kättä koko längen mitalta. Liian ahtaan, väljän tai hevosen kaulaa painavan kohdan tuntee kädellä.

Länkien olennaisia istuvuutta määrittäviä mittoja ovat paitsi längen pituus, myös sen asettuminen hevosen kaulalle ja lavalle. Vetopisteen halutaan olevan ergonomisesti oikeassa kohdassa, jotta hevosen on helppo vetää kuormaansa.

Rahkeita uusiessa on tärkeää huolehtia, että nahka painuu sille tarkoitettuun koloon myös längen sisäpuolelta.

Länkiä näkee usein vahvistetun metallilla. Tässä metalliosat parantavat rinnustinremmin kiinnitystä ja paikallaan pysyvyyttä.

Ohjasavaimen kiinnitys länkeen

1. 1. Mittaa ja merkitse ohjasavaimelle paikka. Sopiva kohta on rahkeesta ylöspäin n. 1/3 rahkeen ja längen yläpään välisestä mitasta.

2. Pienellä puuporalla kannattaa tehdä aspin/sinkilän kärjille reiät. Näin ehkäiset puun halkeamista.

3. Varmista että rengas tulee oikein päin.

4. Valmista! Ohjasavain kiinnitettynä länkeen. Toista sama toiselle puolelle.

Franchille sovitettiin useita länkiä omista ja Leenan varastoista. Nämä jäivät pitkiksi.

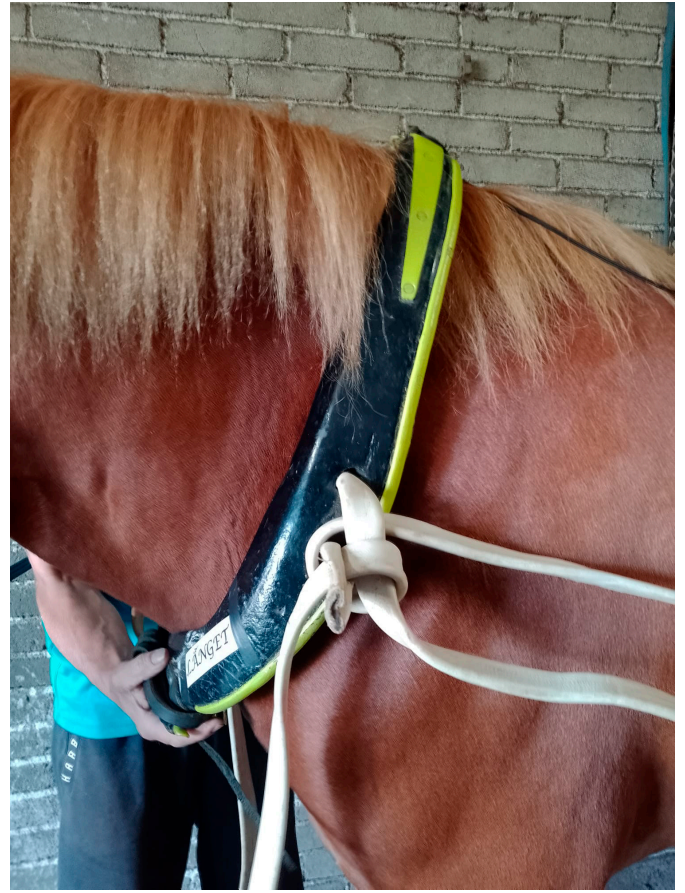
Nämä länget olivat malliltaan liian pyöreät.

Näissäkin längissä oli liikaa pituutta. Länget sovitetaan aina ensin ilman patjaa, ja sopivan ehdokkaan löydyttyä vielä patjan kanssa. Patja ei muokkaa täysin epäsopivaa länkeä istuvaksi, mutta voi osaltaan vaikuttaa istuvuuteen. Hyvin sopiviin länkiin riittää ohut villahuopainen patja.

Edelleen tähän kaulaan liian pitkäksi todetut länget. Ennakkoletus oli, että isokokoinen tamma tarvitsisi myös isot länget, mutta sen kaulan malli osoittautuikin ennemmin kapeaksi kuin "pullomalliseksi."

Lopulta löytyi sopivat länget talven putkirekitreeneihin. Ensi silmäyksellä ajateltiin että nämä länget jäisivät Franchille pieniksi, mutta sovittelun edetessä todettiin että pienillä harjustimen säädöillä löytyi sekä sopiva pituus, leveys että vetopiste. Länget-lappu on peräisin työvaljastusnäytöksestä, missä valjaat olivat mannekiinihevosen päällä.

Uusi harjustinremmi ja huopainen länkipatja vielä paikoilleen, niin länget ovat ajoon valmiit!

Heinolalainen Leena Sihvo on intohimoinen työhevosharrastuksen kannattaja ja perinteen säilyttäjä. Hän ja muut Työhevosharrastajat-kerhon neuvojat ovat valmiita neuvomaan puhelimitse tai vaikka kotitallillakin työvaljastukseen ja -ajoon liittyvissä kysymyksissä.

Lista vapaaehtoisista valjastusneuvojista löytyy Työhevosharrastajien kotisivuilta <https://tyohevosharrastajat.fi/ohjeita/valjastusongelmia/>

Viivi Honkimaa